

decodare. A doua ediție, de la Arad, are chiar meritul de a o aminti și „cita” pe prima, tocmai în zona de spiritualitate a permanențelor unui demers regizoral ceși are propriile lui obsesii, conștientizate cu o necruțătoare luciditate.

Epurat de ostentația inerentă găsirii „soluțiilor”, spectacolul ancorează în golful înseninat al semnificațiilor, lăsându-se în voia legănării lor ritmice, reverberante. Căci ele rămân să-și răspundă, după ce trecem de talazurile pasiunii. Într-o lume fără de Dumnezeu, fără prezența dar și fără „frica” lui Dumnezeu, „virtutea” se dovedește prea searbădă pentru o condiție umană ce riscă să se întoarcă la animalitate. Spectacolul panoramează această condiție umană „cu încetinitorul”, detașează pentru câteva clipe câte un „stop-cadru” emblematic, se reîntoarce la leitmotivul mărșăluirii Puterii, aduce în „prim-plan” neputincioasa zbatere a individului izolat și **vorbește** prin însăși această succesiune de planuri, amintind tehnica montajului cinematografic.

Reprezentăția se distinge totodată printr-un înalt carat de **convenționalitate** scenică, parcurgerea câtorva pași, de pildă, fiind suficientă pentru sugerarea unui întreg drum și pentru schimbarea „locului” acțiunii, din piața

orașului pe malul unei bălți ș.a.m.d. Woyzeck trăiește cu acuitate toată această condensare de **timp**, de **spațiu** și de **acțiune**, ce i se impune cu o brutalitate pentru el devastatoare. Ucigând-o pe Marie, se condamnă pe sine, căci ea va continua să trăiască și mai intens, în obsesiile sale. De ele n-avem cum să scăpăm. Drept care finalul spectacolului ne va pune din nou în fața ochilor toate personajele, toate obsesiile noastre, invărtindu-se în cerc, la nesfârșit, fără să ne părăsească, fără să le putem părăsi.

Important pentru regizor, pentru înțeleptă decantare a propriilor lui întrebări, în dialogul cu sine și cu lumea prin lumea textului, spectacolul e în egală măsură important pentru trupă, pentru programul și prestigiul teatrului. Căci sunt foarte bine puși în valoare câțiva dintre actorii de bază ai teatrului arădean, din generația de mijloc, între care Ovidiu Ghiniță, interpretul unui Woyzeck torturat în primul rând de propriile-i limite și abia după aceea strivit de opacitatea și insolența celor din jur, și Dan Antoci, realizând o remarcabilă compoziție, atent dozată și bogat expresivă, în rolul Doctorului. E pusă la lucru, într-un dorit spirit de echipă și de elevată emulație, tânăra trupă a teatrului, din care se vor

distinge acum, ca notabile prezențe scenice, Sorin Tofan (Căpitanul), Zoltan Lovasz (Tamburul Major), Aura Călărașu (Maimuța). Onorabil, dar cam școlărește, se achită de sarcina unui rol dificil Monia Pricopi (Marie). De văzut se vor vedea cu destulă pregnanță scenică și alții, atât dintre noii sosiți, cât și dintre veteranii teatrului, producându-se un început de osmoză profesională, benefică trupei. E de așteptat ca și scenograful Doru Păcurar să capete mai multă încredere în sine, contribuția sa la reușita ansamblului nefiind câtuși de puțin negliabilă.

În fine, teatrul are un spectacol nu numai de anvergură ideatică, ci și de organicitate a expresiei scenice, pentru care dispune de o adecvată „acoperire” artistică, pe o bună parte din distribuție. Ceea ce i-a și permis, de altfel, să se prezinte cu fruntea sus la prima ediție a Festivalului de teatru clasic pe care l-a organizat impecabil, recăștigând simpatia exigentului public arădean.

Cu un spectacol de referință, cu o trupă întinerită și cu un festival prestigios, Aradul redevine un centru de interes al vieții noastre teatrale.

VICTOR PARHON

ADRIAN LUPU CONSTRUIEȘTE ÎN CONTINUARE

Adrian Lupu construiește în continuare Teatrul Național din Galați înăuntrul știutului „Teatru Dramatic” din Galați. A fost de mult isprăvită temelia acestui edificiu interior, iar astăzi frontonul așteaptă închiderea bolților. Sub direcția (artistică, în primul rând, dar și strategică a) lui Adrian Lupu, artiști de noblețea unor Gheorghe V. Gheorghe, Liliana Lupan, Grig Dristaru, Vlad Sebastian Vasiliu, Ioana Citta Baciuc, Mihai Mihail, Stelian Stancu răscumpără în bună parte, la modul ideal, desigur, imaginea pierdută (deși măgulitor pierdută), pentru noi, a Naționalului din Craiova. Altitudinea unor stagioni pe care ne-am fi așteptat s-o atingă, astăzi, la el acasă, teatrul din Craiova (și care, prin forța lucrurilor, acum e mai greu de ajuns) este, probabil, privilegiul teatrului din Galați. Nu exagerez puțin? Ar fi poate suficient să spun că teatrul acesta se află și el pe o curbă ascendentă, alături de cele din Cluj sau Botoșani... Spectacole remarcabile, împropățarea trupelor (la Galați au venit Bianca Zurovski, Lucian Pânzaru, Aureliu Bătcă, Daniel Tudorică), colaborarea cu regizori tineri ce investighează din când în când „alternativelor” sunt atuuri (relativ) comune

acestor scene, dar Galațiul mai aduce unul, echivalent cu împlinirea celui mai îndrăzneț proiect: comunicarea activă (și nu pasivă, în monologuri, așa cum se întâmplă în locuri cu tradiție burgheză mai veche) a instituției artistice cu urbea. Las'că teatrul s-a înconjurat cu grijă de presa scrisă și vorbită, de aura unor bune festivaluri, dar publicul!... publicul nu este dintre acelea ce îngăduie spectacolul numai la premieră și-apoi îl gratulează cu clase zgomotoase de elevi încă de câteva ori. Există la Galați un public tânăr, constant, **provocat, ademenit** să vină la teatru, iar spectacolul își trăiește pelerinajul lui firesc prin ochii cetății.

Ultima montare, **Revizorul** după Gogol, a teatrului din Galați, îmi confirmă încă o dată faptul că Adrian Lupu este maestrul incontestabil al stilului expresionist în teatrul nostru – cel puțin din ultimii ani. E suficient numai să observăm linia austeră pentru care optează regizorul în legătură cu **dramatis personae**: Anton Antonovici Skvoznic-Dmuhanski al lui Gogol este, pentru Adrian Lupu, **Primarul**; Dobcinski este **Un cetățean înalt, dar cinstit**, Bobcinski este **Un cetățean scund, dar destoinic**, iar Hlestakov, falsul revizor de la Petersburg care tulbură

REVIZORUL de N. V. Gogol.
Adaptarea: Adina Zeev ● **TEATRUL DRAMATIC DIN GALAȚI** ● **Data reprezentației: 1 octombrie 1995**
● **Regia: Adrian Lupu** ● **Scenografia: T. Th. Ciupe** ● **Distribuția: Mihai Mihail (Primarul), Svetlana Friptu (Soția lui), Bianca Zurovski (Fiica lor), Gheorghe V. Gheorghe (Directorul spitalului), Gabriel Constantinescu (Inspectorul școlar), Grig Dristaru (Judecătorul), Stelian Stancu (Dirigintele poștei), Lucian Pânzaru (Un cetățean înalt, dar cinstit), Aureliu Bătcă (Un cetățean scund, dar destoinic), Daniel Tudorică (Inspectorul), Lică Dănilă (Omul lui de încredere), Petre Păpușă (Comisarul), Aurelian Georgescu (Primul negustor), George Serbina (Al doilea negustor), Tamara Constantinescu (O precupeață ciomăgită), Marcel Bucur, Florel Popovici (Alți negustori obișnuiți), Marlena Lăcătuș (O cameristă harnică).**

nepăsarea rapace a Primarului și mizeria orașului ploconit, este pur și simplu **Inspectorul** etc. Înainte de a avea personajul, regizorul nostru prefigurează

 Scenă din Revizorul de Gogol la Teatrul Dramatic din Galați (regia: Adrian Lupu)

DUPLICITĂȚI

REVIZORUL de N. V. Gogol.
 Versiune scenică de Mircea Cornișteanu ● TEATRUL „C. I. NOTĂRA” ● Data reprezentației: 11 noiembrie 1995 ● Regia: Mircea Cornișteanu ● Decorurile: Mihai Mădescu ● Costumele: Luana Drăgoescu ● Muzica: Nicu Alifantis ● Distribuția: Ștefan Sileanu (Anton Antonovici Skvoznik-Dmuhanovski), Victoria Cociaș (Anna Andreevna), Cerasela Iosifescu (Maria Antonovna), Ion Siminie (Luka Lukici Hlopov), Anda Caropol (Nevasta lui), Viorel Comănici (Ammos Feorodovici Leapkin-Teapkin), Theodor Danetti (Artemi Filipovici Zemlianika), George Alexandru (Ivan Kuzmici Spekin), Valeriu Preda (Piotr Ivanovici Dobicinski), Ion Haiduc (Piotr Ivanovici Bobcinski), Stelian Nistor (Ivan Alexandrovici Hlestakov), Constantin Cotimanis (Osip), Ion Porsilă (Hristian Ivanovici Hibner), Marian Ciripan (Feodor Andreevici Liuliukov), Constantin Rădoacă (Stepan Ilici Uhovertov), Marius Cordoș (Svistunov), Dan Popescu (Derjimora), Daniel Constantinescu (Abduln), Tania Filip (Fevronia Poșliopkina), Anca Bejenaru (Nevasta plutonierului), Justinian Radu (Mișka), Sorin Cociaș (Chelnerul), Doina Ionescu Sin (Nevasta lui Liuliukov), Adela Cotimanis (Fiica Fevroniei), Florina Luțai, Florinel Șerban, Florin Vișan, Nicolae Vlădoiu (Negustori).

***

Mircea Cornișteanu a pus spectacolul său cu **Revizorul** de Gogol sub semnul dublului (al dualității) ca aluzie expresivă la complexul duplicității pe care-l trăiesc Anton Antonovici și subalternii săi. De înțeles că strategia duplicitară a Primarului față de cei din subordine și față de impostorul pe care-l tratează cu deșănțată ospitalitate trebuia să-și găsească un corespondent concret scenic, de unde: monstrul „bifrons” ce veghează desfășurarea spectacolului, relativa identitate de aspect a moșierilor Dobicinski și Bobcinski, relativa identitate de aspect a Annei Andreevna și a fiicei ei, Maria, evoluțiile lor simetrice în scenă... Regizorul vrea să spună, dar n-o face prea clar, că un monstru bifrons alcătuiesc chiar Primarul și acel tercheaberchea de Hlestakov, care e luat drept revizor de la Petersburg. Încearcă să ne spună acest lucru prin Hlestakov, care intră nesperat de repede în „rolul” atribuit lui de către primarul înspăimântat. Cei doi intră în joc de cum se întâlnesc, trecând peste nedumeriri și perplexitate (Hlestakov) și peste bănuiala de ipocrizie diplomatică (de serviciu) și de

 lumea personajului, iar înainte de a enunța conflictul, el simte fatalitățile care-l declanșează. Astfel încât nu suntem plasați în Rusia, neapărat, dar suntem tot într-o margine de istorie. În fond, aceasta este premisa textului gogolian, sunetul lui fundamental: oamenii din micul orașel „al Primarului” sunt **deranjați** de istorie, chiar dacă, uneori, ademeneți de ea. Lumea lui e copia în mic a celei mari și astfel își este suficientă sieși, luându-și toate măsurile de apărare spre a nu fi înghițită. (Nu deschide Dirigintele poștei corespondența? În spectacolul lui Adrian Lupu, Primarul, la sfârșitul farsei, moare, funcția lui fiind preluată de Directorul spitalului. Acesta urmează, cu aceleași instrumente, să-l înfrunte pe noul revizor ce se anunță.) Revizorul lui Pintilie nu mai e cel de azi. Orașelul era **pe atunci** repetent la examenul teroarei de la Centru, pe când **astăzi** el nu e decât un isarlic îndărătnic la contactul cu o civilizație asemeni lui, mimând însă **civilizarea**. Adrian Lupu atacă textul direct sub aceste relații sintetice și nu mai adaugă condiționări explicite de spațiu și mentalitate (în fond, pentru noi, ethosul acesta gogolian nu e ireductibil rusesc), ci îl reconstituie scenic în linii simple și contraste marcate, după cea mai bună regulă expresionistă. Oficialitățile orașului sunt îmbrăcate în mantouri lungi, întunecate, cu pălării înalte, exprimând totodată stabilitate și decrepitudine, pe când cetățenii înalți și Scunduț, spiridușii orașului, sunt un cuplu minunat realizat dramatic, în contrast comic. Evident, contează mai puțin tipologiile, și cu atât mai puțin măruntele ticuri ale personajelor, care dau de obicei comedia, și mai mult contrastele puternice între semne, între tușele de prezență ale fiecăruia. Lucian Pânzaru și Aureliu Bătcă fac „împreună” un rol în alb și negru plin de savoare. Culoarea în micul regat al indolenței (bine

semnalat de hamacul în care revizorul fără voie este invitat să se odihnească) este adusă de femei, Soția și Fiica Primarului. Ele sparg discursul expresionist și fac loc unui moment de veritabilă farsă burgheză, iar Svetlana Friptu și Bianca Zurovski dau accentul necesar de mișcare reprezentației.

Mihai Mihail vede în Primar un personaj mizantrop și apoplectic, cum e și normal să fie, pentru că într-un ambient dominat de gri, cenușiu și negru, cineva trebuia să dea semnul de patetism și sangvinitate. Chiar și atunci când ele iau, cu multă virtuozitate, chipul autorității marțiale, sau dimpotrivă, pe acela al slugărniciilor alunecoase. Oricum, Mihai Mihail este axul spectacolului, iar interpretarea lui – memorabilă, ceea ce nu e o surpriză. De partea cealaltă, Daniel Tudorică, în rolul falsului revizor, anunță un actor talentat, dezinvolt, dar fără umorul pe care bucla spectaculoasă a rolului său îl pretinde.

Se impune o întrebare pentru Adrian Lupu și Mihai Mihail. Totuși, Primarul a dus atâția hoți de nas, a „înfundat trei prefecti” (guvernatori), o spune chiar el. Cum a fost cu puțință să fie păcălit de un nimeni, se întreabă același Primar, dar mă întreb și eu. În spectacol, această luciditate de ultim moment nu e suficientă. Nu e destul să fii la început pur și simplu orb și la sfârșit lucid. Ceva trebuie să-l fi orbit pe Primar ca să se arunce cu atâta voluptate în capcană, el, atât de hârșit în matrapazlăcuri. Eu cred că acest ceva trebuie să fie un stimul **psihologic** foarte special care motivează, pentru personajul din scenă, conjuncția între duplicitate și prostie. Acest ceva nu există în spectacol, și el e foarte important, pentru că fără el, conflictul comediei, în ciuda ambientului expresionist, riscă să capete, în punctele-cheie, aspect molieresc.